

LBRIS

We know
books

Colecția Roman

Lector: Nicoleta Arsenie
Tehnoredactor: Carmen Dumitrescu
Coperta: Florin Afloarei

Editura Ideea Europeană
OP-22, CP-113, Sector 1, București, 014780
Tel.: +4021-2125692
E-mail: office@ideeaeuropeana.ro
www.ideeaeuropeana.ro

© Editura Ideea Europeană

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
GHEORGHE, MIRCEA

Drumul / Mircea Gheorghe. - București : Ideea Europeană, 2026
ISBN 978-630-333-198-0

821.135.1

Mircea Gheorghe

Drumul

IDEEA
EUROPEANĂ
București, 2026

Cuprins

Holdup	5
Gânduri.....	13
Întoarcerea	29
Bilitis	39
Grasul	51
Coşmarul	58
Monstrul	72
Târgul de carte	87
Tania	101
Magda	135
Ziua I	164
Ziua a II-a	168
Ziua a III-a	177
Ziua a IV-a	178
Ziua a V-a	180
Ziua a VI-a	184
Ziua a VII-a	190
Ultima întâlnire	201
Peste cincisprezece ani	207

MIRCEA GHEORGHE (n. 1943) s-a stabilit, în 1990, la Montreal, în Canada.

Colaborator la reviste din țară ori din diaspora, printre care *Timpul*, *Contemporanul*, *Convorbiri literare*, *Limbă și literatură*, *Luceafărul*, *Ramuri*, *Oglinda literară* (România), *Pagini românești*, *Accent*, *Argus*, *Terra Nova*, *Hypatia*, *Candela*, *Luceafărul românesc*, *Repere literare* (Canada). Este autor al volumelor *Partida de canasta* (proză scurtă, Polirom, Iași, 2005), *Imprevizibilul triumf*, cărți, scriitori, idei (eseuri, Institutul European, Iași, 2008), *Clepsidra* (roman, EuroPress, București, 2010), *O adevărată familie* (proză scurtă, Adenium, Iași 2013), *Renversements* (sub pseudonimul Maurice Germain, Edilivre, Paris, 2015) *Bucuriile și capcanele lecturii* (eseuri, Ideea Europeană, București, 2020), *Alfa și Omega* (roman, Ideea Europeană, București, 2024), *Lectures dans mon jardin. Écrivains québécois et canadiens* (sub pseudonimul Maurice Germain, eseuri, Les Éditions Morgana, Montreal, 2024). Texte de-ale sale se află inserate în mai multe antologii de proză.

Holdup

„N-am fost niciodată la Iași”, i-am spus la telefon Magdei în ziua aceea, când mi-a zis că mă așteaptă. În urmă cu trei săptămâni, Diana, soția mea, care era și sora ei, a plecat în România să o vadă și a murit într-un accident aviatic.

*

Peste o lună era Halloween și magazinele, de la cele mai ieftine până la cele mai scumpe, se umpluseră de recuzita sărbătorii lugubre ce avea să vină: schelete, cranii, capete și pălării de vrăjitoare, costume de vampiri și de animale sinistre, pistoale cu țeava groasă, furci și măști magice, lanțuri și pânze uriașe cu păianjeni monstruoși.

Eram în ajun de concediu, în ultima oră din ultima zi înainte să plec în România. Îmi făceam treaba mea obișnuită, îmi puneam hârtiile în ordine, potrivit rutinei comune a celor care știu că a doua zi nu vor mai avea nimic de făcut. Doar două săptămâni aveam să lipsesc din Canada, dar erau două săptămâni foarte importante. Trebuia să mă duc la Iași!

Și, pe neașteptate, ziua n-a mai fost banală... Holdup!

Nu mi-am imaginat o clipă ce avea să urmeze, atunci când am trăit parodia de jaf cu doi bandiți, cu cagule,

îmbrăcați în costume de Halloween. Apăruseră nu știu de unde, nu veniseră direct din stradă, se îmbrăcaseră probabil în toaleta de la etajul întâi, dar cum ajunseseră acolo, cum de nu-i oprise agentul de securitate? Ne amenințau cu arme-jucării, e drept, foarte realiste, un pistol mitralieră și o grenadă, că ne omoară pe toți dacă nu le dăm banii. Șeful era îmbrăcat cu un costum gri și purta o bonetă cu urechi de lup. Nu vorbea cu mine, ci cu o colegă care era pierită de spaimă. Eu, la biroul meu, eram doar amenințat cu pistolul pe care lupul îl rotea, cu ochii holbați în toate direcțiile, spre noi și spre cei câțiva clienți de la celelalte două ghișee. Celălalt bandit era, și mai ridicol, un fel de reptilă, obligată de treaba pe care o făcea să fie bipedă. Poate un crocodil, cu un costum verde prevăzut cu o coadă care-l stânjenea. O dăduse într-o parte ca să se miște mai bine, i se vedeau pantalonii negri și ne arăta, fioros, grohăind ceva de neînțeles, în engleză, grenada.

Lupul începuse să-și umple deja o sacoșă albastră cu banii pe care colega mea, Sylvie, îi scotea smiorcăită din seiful din spatele ei, când deodată afară, pe bulevard, s-au auzit sirenele. Și în clipa următoare ușile s-au deschis brusc și au năvălit cu vacarm, aproape îmbulzindu-se, vreo șase polițiști cu armele întinse spre bandiți. Lupul și crocodilul și-au lăsat armele pe jos și și-au ridicat mâinile, predându-se, rezonabili, dar, se vedea bine, tare dezamăgiți. Și au refuzat patetic să-și scoată măștile.

Șeful polițiștilor, băiat cumsecade, i-a lăsat în pace. Oricum, îi ducea la poliție, avea timp acolo să-i demaște, de ce să-i forțeze, în public, să-și dezvăluie taina modestă a identității lor de bandiți amatori. Dar se interesă oficial, așa cum era regula, dacă e cineva rănit. Nu, eram toți nevătămați, însă ne speriasem foarte tare. Privi armele jucărie de la picioarele lui:

– OK, le-a plăcut să se joace, atunci or să se joace cât vor la pușcărie!

A venit la mine și mi-a strâns mâna.

– A fost admirabilă prezența dumneavoastră de spirit.

Au plecat peste câteva minute, după ce au luat și armele false ca probe incriminatorii pentru jaful ratat. Sylvie era ca o floare, îi trecuseră emoțiile și strălucea de mândrie:

– Nu le-a mers, voiau să ne prostească!

Și apoi se interesă, puțin invidioasă:

– Ce era cu prezența ta de spirit? Că nu pe tine te-au amenințat, doar pe mine mă jefuiau. Când ai avut tu prezență de spirit?

– Uite! Și i-am arătat modest butonul roșu de alarmă de sub birou.

S-a uitat la mine ca de pe altă lume:

– Tu ai chemat poliția?! Nu te-ai speriat c-or să ne omoare?

– Cu ce? Cu jucăriile alea pe care le-au trântit pe jos?

– Ți-ai dat seama că erau jucării?! Eu eram să mor de frică și tu știai că nu e nimic, că-s doar jucării. Formidabil! Măcar să-mi fi făcut un semn, să știu și să nu mă sperii. Să am și eu prezență de spirit! Puteam să mor de frică. Formidabil!

Era în culmea admirației, dar cu o undă de reproș. Fusesem egoist și nu împărțisem cu ea admirația poliției, care știa de unde venise semnalul. Le-a strigat celorlalți:

– Adi a văzut că armele erau jucării!

Am avut o plecare de la serviciu remarcată. Devenisem cineva, un erou, și evident că binemeritam recunoștința eternă a conducerii. Dar colegii de la ghișee, după câteva felicitări amicale, nu prea se sinchi-seau. Făcusem ce trebuia să fac, nu era nimic deosebit.

Eram conștient că nu riscasem nimic, deci nu era prea mult eroism din partea mea. Fusesem mai abil decât ei, asta, da! Și datorită mie, ziua de lucru se încheiase frumos, într-o bună dispoziție generală.

Sylvie, care era la curent cu plecarea mea și care-mi dăduse, de când mă angajasem la bancă, mai multe semne de amicitie tandră, s-a apropiat de mine și m-a sărutat pe obraz, săltându-se în vârful picioarelor:

– Drum bun, Adi, să ne dai vești despre ce ți se întâmplă. Te iubim și te așteptăm cu drag. Curaj, drum bun în țara ta. Așa e viața!

*

Discuția cu Magda, din urmă cu o săptămână, mă readusese la realitate. De la dispariția Diane, eram într-un fel de letargie. Șocul fusese atât de cumplit, singurătatea, atât de neașteptată, încât toată energia mea se risipise. Rămăsesem un balon vid, o ființă inertă, incapabilă să-și imagineze un mâine ori un poimâine.

Era cam târzie trezirea mea, era posibil să fie și inutilă, nu contează, trebuia să încerc. Cu fiecare clipă care trecea, mă scufundam tot mai adânc în hățișurile din mine și mă temeam că am să ajung într-un loc de unde n-am să mai pot găsi un drum spre lumină.

Poate că, la Iași, urma să aflu de ce a vrut Diana să plece fără mine în România și poate aș fi continuat să-mi caut un rost. Oricât de incert va fi fiind drumul ce-mi rămăsese disponibil, poate avea totuși să mă ducă undeva unde merita să ajung. Trebuia să ies din înfundătura de acum.

Era o experiență cunoscută. Fiindcă, înainte de a o cunoaște pe Diana, așa se întâmpla mereu: drumurile mele sfârșeau în locuri care nu duceau nicăieri. Se opreau brusc în fața unui zid, a unei mlaștini, la poalele

vreunui munte, pentru care nu aveam nici energia, nici echipamentul necesar ca să-l urc. Ca să ajung unde? Și atunci mă opream.

Se întâmpla însă, de fiecare dată, să apară cineva, un prieten, o fostă iubită, un coleg de serviciu, un vechi prieten din liceu sau din facultate, care mă scotea de acolo și mă așeza pe un alt drum sau pe cel dinainte. Un drum larg, pe care mergea multă lume. Mă lăsa să merg singur mai departe; se întorceau la treburile lor, iar eu abandonam drumul pe care mă lăsaseră, fiindcă mă aventuram pe trasee laterale, ca să evit drumeții neplăcuți. Eram pretențios cu oamenii!

Doar Diana nu mă lăsase singur. Mersese cu mine alături treizeci și trei de ani și rătăcisem împreună pe drumuri sinuoase, ocolite de drumeții avizați, încurajându-ne tot timpul că o să ieșim în curând la drumul larg. Nu am ieșit niciodată, dar cu ea fiind, nici singur la marginea lumii n-am fost. Și nici de înfundături n-am dat! Ea îmi umpluse viața, așa cum și-o umpluse și pe-a ei, cu ținte mărunte care mă ajutau să supraviețuiesc senin, fiindcă le atingeam și mă simțeam util și eficace. Tot timpul aveam ceva de făcut, de vorbit, de aranjat, de imaginat pentru viitor, pentru săptămâna, pentru luna viitoare, pentru anul următor. De dimineața până seara. Nu rămâneam niciodată doar cu gândurile mele, fixate obsesiv în trecutul poate pe nedrept detestat. Avusesem, ani la rând, zile frumoase făcute din nimicuri, nopți de dragoste, sărbători cu prieteni ai domă nouă, peregrinări în alte țări, atât cât ne puteam permite, și, în plus, alte multe proiecte iluzorii. Totul părea limpede, luminos și calm ca o după-amiază de mai. Complicitatea noastră era totală.

Dar toate astea trecuseră, deveniseră istorie. Trăiam de trei, de patru, poate de cinci ani din aduceri aminte, din fotografii și taifasuri. Diana nu mai era femeia

fermecătoare și pasionată pe care o cunoscusem la început, ci o ființă fragilă, aproape un copil, care avea mereu nevoie de mine. Însă nu oricum și nu de mine cel dinainte. Avea nevoie de o autoritate blândă, înțeleaptă și iertătoare, dar atotputernică, iar eu nu puteam atinge nivelul ăsta.

Pentru că Diana era bolnavă. Își ascundea față de prieteni și străini, cu o discreție eroică, orice semn de suferință, durerile ciudate care o chinuiau, tot mai ascuțite, repetate aparent aleatoriu la una, două sau la trei luni. Nici mie nu-mi vorbea de ele decât atunci când intensitatea lor nu mai putea fi mascată. Nu voia să mergem la medic. La început am avut discuții lungi, tensionate, din cauza asta, dar mi-am seama că insistențele mele îi adânceau niște spaime negre despre care, de asemenea, nu îmi vorbea. Complicitatea noastră dispărea, simțeam că Diana se îndepărtează de mine pe măsură ce suferințele ei se înmulțeau. Și, în fond, ce complicitate putea exista între o ființă aflată în infern și o alta aflată în raiul vieții, în care nimic nu te doare? Boala ei ne înstrăina pentru că nu reușeam s-o controlăm, s-o dominăm.

Mă străduiam să-i întretin curajul și căutam febril pe Internet soluții să-i alung durerile sau, cel puțin, să i le fac mai ușor de îndurat. Bineînțeles, ne obseda pe amândoi ideea, fără s-o mărturisim, că era vorba de un cancer.

În biroul meu, unde ea nu intra decât foarte rar, căutam pe Internet informații. Analizam simptomele, gravitatea lor, răscoleam blogurile medicale ca să compar veracitatea informațiilor pe care le găsisem, dar nu vorbeam cu ea despre căutările mele. Fiindcă, de multe ori, ce găseam nu era deloc liniștitor. Dar ea bănuia, poate din pură intuiție, că explorez Internetul în căutare de soluții și de informații pozitive. Și atunci îmi spunea, cu un fel de înverșunare amară, că nu vrea să știe nimic, nu vrea să afle dacă și cât e de bolnavă și nici să meargă

la vreun doctor. „Nu mai suntem oameni când ne îmbolnăvim, Adi, suntem doar obiecte! Nu ne iubește nimeni. Am fost la mulți doctori până acum, mi-e silă de spitale, de murdăria din ele, de infecții, de ostilitatea infirmierelor când ai nevoie de ele, de privirile lor iritate că nu mai mori odată, de ochii de pește ai medicilor, pentru care ești doar o problemă insignifiantă de serviciu. O fi normal să fie așa, dar mi-e greață și mi-e frică. Până acum câteva zeci de ani, oamenii sufereau și mureau, când le venea rândul, acasă, în patul lor. La fel o să fac și eu. Deși mi-e frică și de tine.

– Ți-e frică de mine?!

– De oboseala și de disperarea ta! Când n-o să mai fie nicio speranță și o să te uiți urât la mine fiindcă-ți incure viața și te fac nefericit... aș vrea să fug, nu știu unde. N-aș suporta să-ți văd ochii, Adi.

– Diana, spui enormități! N-o să trăim niciodată momentul ăsta. Niciodată! Auzi? Spune-ți în fiecare seară: „niciodată”.

Ea surâdea tristă:

– Da, știu gândirea ta pozitivă, pe care pariezi totul! Bine, Adi, așa să fie!

Am îmbrățișat-o și ea m-a mângâiat pe față:

– O să trăiesc atât cât îmi este dat, aici, cu tine, a continuat. Fără obligația tratamentelor inutile și epuizante, cu efecte secundare groaznice și inutile, și fără balansul zilnic între speranță și deznădejde. Așa cum sunt acum pot încă să trăiesc acceptabil, am zilele și săptămânile mele bune, în care mă pot bucura că suntem împreună. Uite, și azi, de exemplu, și acum! Hai să ieșim pe balcon, la o cafea și la un pahar de Martini. Și dacă mă aștept la vreun rău cumplit în viitor, să știi că sunt rezemnată. E ca atunci când vine iarna. O detestăm, dar orice am face și oricum am gândi, nu o putem împiedica